

Arkeologisk museum i Stavanger – det åpne museum

Strategisk plan 2008-2011

Det åpne museum

Arkeologisk museum i Stavangers visjon er Det åpne museum, i dette ligger et ønske om å formidle en kulturhistorie som er aktuell og tilgjengelig for samfunnet i dag. Museet skal være en arena for kulturelt mangfold, i dialog med publikum og andre institusjoner.

I visjonen ligger en utfordring om å se fortiden i lys av nåtidens kunnskap – AmS skal aktivisere glemt kunnskap. Museet skal vise at fortiden har betydning for dagens og fremtidens samfunn.

AmS ønsker å være premissleverandør innenfor saksområder som omhandler kultur, kulturformidling, kulturminnevern og forskning. AmS skal være med å sette dagsorden når det gjelder holdninger og synspunkter innenfor disse områdene. Museet ønsker å være en aktiv påvirkende som det tas hensyn til på nasjonalt plan. Museet skal utfordre holdninger og belyse problemstillinger som moderne museer møter i dagens samfunn.

I perioden skal museet realisere planene om et formidlingsbygg på cirka 3500 m². Museet har stort behov for nye arenaer, særlig til formidlingsformer. AmS skal her vise sammenhenger og være åpne for nye impulser, i forhold til kultur, historie, natur og kunst – lokalt, regionalt og globalt. Med formidlingsbygget ligger det også en visjon om å stimulere samarbeidet mellom museer og kunstinstitusjoner i regionen. Lokalene kan også være en arena for formidling av kunnskap og opplevelser knyttet til utdannelse- og forskningsmiljøer.

AmS skal være et må se-museum i regionen, og fortsatt være en nasjonal trendsetter.

Premissleverandør

Nytt
formidlingsbygg

1

Må se-museum

Samfunnsoppdrag

Samfunnsoppdraget for AmS er trukket opp i styringsdokumenter fra Storting og regjering. Rammebetingelsene fremgår også av årlige tildelingsbrev fra Kultur- og kirkedepartementet.

Styret skal arbeide for at museets formål fremmes på beste måte innenfor gjeldende lover, regelverk og retningslinjer for virksomheten gitt av Kultur- og kirkedepartementet og Miljøverndepartementet. Styret skal bidra til at AmS når sine mål.

Primærvirksomhet

AmS er et tverrfaglig museum som skal drive sikring, bevaring, forskning og formidling. Museet skal stimulere til forståelse og fremme kunnskap om mennesket og dets livsmiljø i et langtidsperspektiv. Utgangspunktet vil hovedsakelig være materiell kultur.

AmS skal ha fokus på forhistorisk tid og middelalder. Arbeid med nyere tid vil være aktuelt der dette er relevant for å belyse sammenhenger og variasjoner i materiell og immateriell kultur.

For AmS er det viktig å sette regionens kulturarv inn i et videre perspektiv. Forståelse for mennesker og historie i andre deler av verden gir verdifull kunnskap om andre samfunn. Slik forståelse gir dessuten grunnlag for refleksjon rundt endringene i vår egen kulturhistorie.

Målgrupper

Museet skal legge vekt på å formidle kunnskap om kulturarven hos flest mulig. For AmS er barn og unge vesentlige målgrupper (jvf. FNs barnekonvensjoner), og i de kommende årene vil også eldre være en gruppe som det skal satses på.

De fleste besøkende til museet er i dag fra Rogaland. AmS vil i de kommende årene i økende grad satse på turister og tilreisende, i tråd med den regionale reiselivssatsningen.

Museet skal legge vekt på samarbeid med næringslivet. Samhandling med næringslivet skal bidra til økt verdiskapning i regionen. AmS' lokaler og tilbud skal bidra til at museet blir et etterspurt kurs- og konferansesenter med høy kvalitet. Museets utstillinger skal tilføre arrangementer kulturopplevelser og kunnskap. Tilbudet skal åpne museet for nye brukergrupper.

AmS vektlegger at virksomheten og den ansattes handlinger skal være i samsvar med International Council of Museums (ICOMs) museumsetiske regelverk. AmS skal i planperioden utarbeide et eget etisk regelverk.

Det offentlige er, og vil fortsatt være, museets viktigste finansieringskilde. AmS ønsker imidlertid sponsormidler til finansiering av prosjekter og ikke til fast drift av museet. I museets arbeid overfor sponsorer ligger "Etisk rammeverk for sponsorvirksomhet" til grunn.

Tverrfaglighet

Etisk regelverk

Universell utforming

Positivt omdømme

3

Regionalt, nasjonalt
og internasjonalt

UiS

I museets valg av sponsorer og samarbeidspartnere forutsettes det at disse ikke driver på en ulovlig måte som skader befolkning og miljø eller undergraver menneskerettigheter og valgt styresett.

AmS vil bedre tilgjengeligheten for alle brukergrupper i museets lokaler uavhengig av funksjonsevne og alder. Det nye formidlingsbygget vil bli planlagt ut fra prinsippene om universell utforming.

AmS legger vekt på en bedre ressursbruk gjennom fortsatt fokus på miljøledelse og Grønn stat, samt det økologiske serveringstilbudet i museumskafeen.

Omdømme

AmS skal i planperioden styrke institusjonens omdømme som et innovativt, aktivt og spennende museum som formidler kunnskap og opplevelser. Som fundament ligger verdiene åpenhet, synlighet og mangfoldighet. AmS' positive og samlede omdømme baseres på en kombinasjon av anerkjennelse fra det faglige miljøet, etterspørsel fra næringslivet og markedet og bred interesse fra publikum.

AmS' anseelse skal hovedsakelig måles i kjennskap, det vil si om omverden kjenner til museet. Økt besøkstall gir en klar indikator på museets attraktivitet, andre målingsmuligheter for museets omdømme skal også vurderes i planperioden. Eventuelle resultater kan benyttes til å vurdere strategier for å målrette og effektivisere AmS' markedsføring.

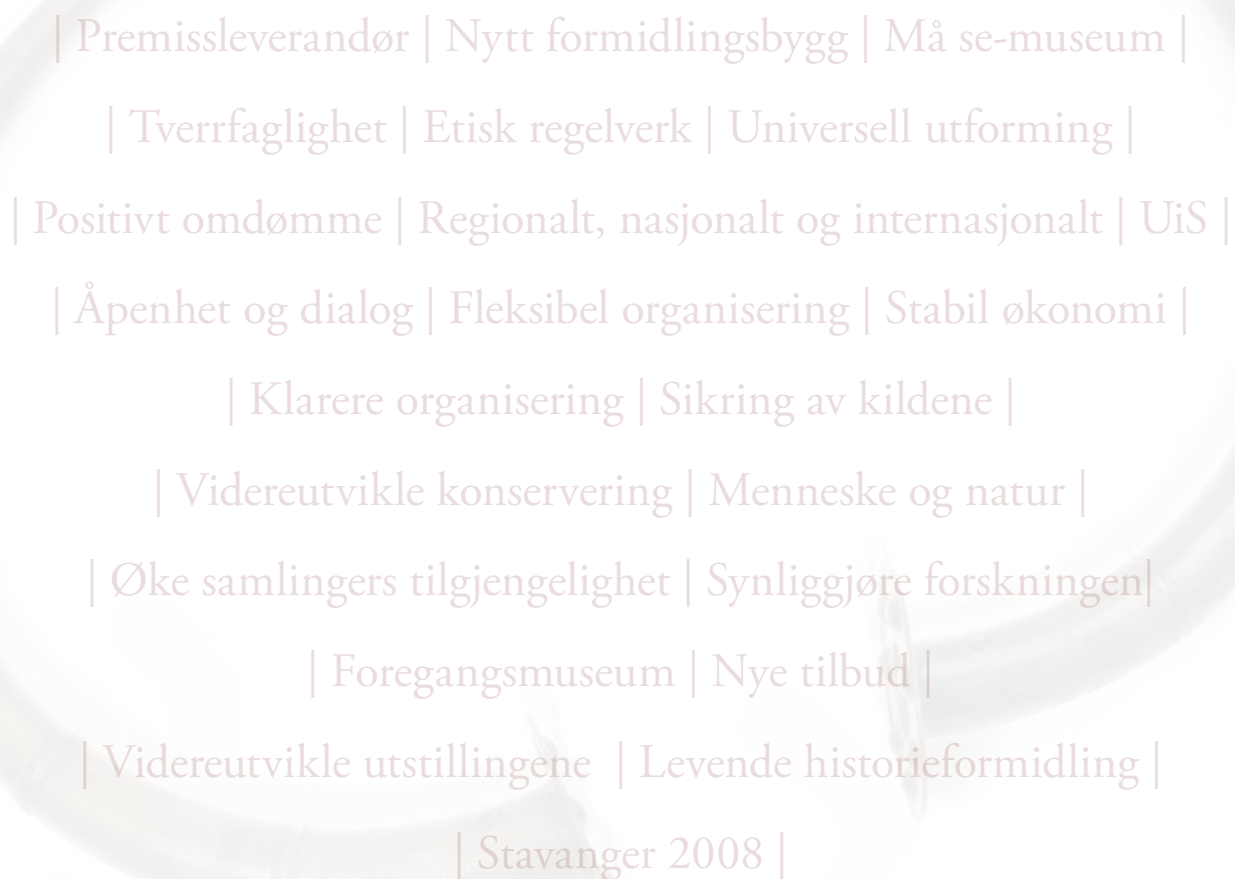
Nettverk

AmS fortsetter nettverksbyggingen lokalt og nasjonalt. Museet ønsker å videreutvikle prosjektsamarbeid med regionale og nasjonale museer og forskningsinstitusjoner.

Samarbeidsavtalen med Universitetet i Stavanger skal videreutvikles, både når det gjelder faglige og administrative saksområder. AmS vil aktivt støtte det pågående samarbeidet for etablering av Ullandhaug Kulturpark, en samling av miljøene som arbeider innenfor forhistorie, naturvitenskap og økologi på Ullandhaug.

AmS har samarbeidsavtaler med museer i Norge og i utlandet. AmS skal utvikle prosjekter sammen med andre institusjoner for å utløse midler fra Norges forskningsråd, EU og andre vesentlige finansieringskilder.

Internasjonale forbindelser skal konsolideres og videreutvikles. AmS skal fortsette nettverksbyggingen også på internasjonalt plan.

Premissleverandør	Nytt formidlingsbygg	Må se-museum
Tverrfaglighet	Etisk regelverk	Universell utforming
Positivt omdømme	Regionalt, nasjonalt og internasjonalt	UiS
Åpenhet og dialog	Fleksibel organisering	Stabil økonomi
Klarere organisering	Sikring av kildene	
Videreutvikle konservering	Menneske og natur	
Øke samlingers tilgjengelighet	Synliggjøre forskningen	
Foregangsmuseum	Nye tilbud	
Videreutvikle utstillingene	Levende historiefremføring	
Stavanger 2008		

Åpenhet og dialog

Fleksibel organisering

5

Stabil økonomi

Organisasjon

De ansatte er museets viktigste ressurs. Museet skal ha en organisasjonsstruktur med vekt på åpenhet, dialog med og god informasjon til ansatte. Alle ansatte skal gis muligheter til faglig utvikling i et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. AmS skal legge til rette for og stimulere til mobilitet i personalet, ved tjenestemannsutveksling og hospitering i inn- og utland.

AmS skal ha en personalpolitikk som gjør museet til en attraktiv arbeidsplass. Det skal legges til rette for at institusjonen skal ha fagmiljøer med nasjonal tyngde. Rekrutteringspolitikken skal gjenspeile institusjonens ansvar og langsiktige satsningsområder. AmS vil videreutvikle museets personalpolitikk som er livsfaseorientert. Personalpolitikken bygger også på avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen). AmS skal arbeide aktivt for å fremme likestilling og like muligheter for museets medarbeidere.

Organiseringen av virksomheten skal være fleksibel. Den skal til enhver tid ha en utforming som er tilpasset de oppgavene som er prioritert. Virksomheten ved institusjonen skal tilstrebe en best mulig effekt i bruken av de disponible ressursene innenfor eksterne rammer og retningslinjer, økonomi, personell og infrastruktur. AmS må i planperioden klargjøre omfang og profil når det gjelder driften av det nye formidlingsbygget. AmS skal til enhver tid ha utstyr som gjør at den enkelte medarbeider best mulig kan løse sine oppgaver og ivareta kravene til helse, miljø og sikkerhet.

AmS vil styrke lederfunksjonen ved museet gjennom videreutvikling av ledere.

AmS skal i planperioden videreutvikle kommunikasjonsteknologiske løsninger for å oppnå intern effektivitet og å øke kontaktflaten med samfunnet. Museet vil heve IKT-kompetansen til den enkelte medarbeider og gjøre informasjon tilgjengelig ved "Døgnåpen forvaltning."

AmS skal legge vekt på å ha et stabilt økonomisk fundament. Bevilgninger, oppdragsinntekter som i hovedsak kommer fra arkeologiske undersøkelser og sponsormidler skal stå i et rimelig forhold til hverandre og til antall ansatte ved museet. Museet vil arbeide for en økning av og forutsigbarhet i den delen av museets inntekter som kan påvirkes ved å fornye eksisterende avtaler og etablere nye med kulturinstitusjoner, universiteter og næringsliv.

Vern for fremtiden

AmS følger Europarådets Maltakonvensjon fra 1992 om vern av den arkeologiske kulturarven, hvor alle rester og gjenstander etter menneskeheten fra tidligere epoker anses som elementer i den arkeologiske kulturarv. AmS utvider dette til å gjelde også naturvitenskapelig materiale som kan kaste lys over kultur- og miljøhistorie.

AmS skal arbeide for å få fram betydningen av vern og det historiske perspektivet som ligger til grunn for museet. AmS ønsker at kulturminnevernet skal få en klarere organisering, da dagens modell er tidkrevende for samfunnet og for den enkelte. AmS vil komme med innspill bl.a. angående forvaltningsansvaret i forhold til middelalder og overfor middelalderbyene. AmS ønsker også å arbeide for en bedre organiseringen av marinarkeologi nasjonalt.

AmS ønsker å ytterligere profesjonalisere feltarbeidet og det arkeologiske arbeidet ved museet, og gjøre prosesser og resultater tilgjengelige i et digitalt format. AmS skal kartlegge om kildematerialet som fremdeles ligger i jord eller vann tar skade av klimaendringer og menneskeskapte endringer. Dette gjelder både artefakter og økofakter. AmS ønsker å foreta nye undersøkelser på sentrale funnlokaliteter som ikke tidligere er ettergravd. Dette vil gi muligheter til å få økt forståelse og kunnskap om gjenstandene og nedbryting av materiale forårsaket av klimaendringer og sikring av kildene for fremtiden.

Kildesikring er en av AmS' sentrale arbeidsoppgaver i planperioden. Målsetningen er å avslutte prioriterte oppgaver i kildesikringsprosjektet i samsvar med utarbeidet plan, dvs. innen magasinrevisjon, digitalisering av arkiv og registre. AmS skal følge opp Riksrevisjonens anbefaling om å etablere tilfredsstillende magasinforhold for hele samlingen. Museet vil også arbeide for økte midler til kildesikringsprosjektet.

AmS ønsker å spisse prioriterte fagfelt innenfor konserveringstjenester. Analyser i forbindelse med arkeologiske og paleøkologiske undersøkelser og undersøkelser av gjenstander skal videreutvikles. Dette skal skje ved å etablere et tett samarbeid med Universitetet i Stavanger i forbindelse med kjemisk og biologisk analyse. Som et ledd i dette arbeidet ønsker museet å styrke den vitenskapelige kompetansen innen konservering.

Senter for konserveringssamarbeid i Rogaland (SKR) skal etablere nettverksgruppe for konserverings- og restaureringskompetanse i fylket. Det skal arbeides for full finansiering av SKR.

AmS har som mål å videreutvikle det miljøarkeologiske fagmiljøet gjennom rekruttering av spesialister og fornying og bedring av utstyr. Videreutvikling av fagfeltet miljøarkeologi skal skje både gjennom en styrking av samarbeidet innen museet, og mellom AmS og andre fagmiljø. Samarbeidet med eksterne institusjoner skal sikre AmS tilgang til utnytting av avansert utstyr og spesialister på andre fagfelt enn de AmS har i staben i dag.

Klarere organisering

Sikring av kildene

Videreutvikle konservering

Forskning og utvikling

AmS har en unik forskningskompetanse på forhistorie i regionen, og museet vil i kommende periode satse sterkt på å utvikle institusjonens forskningsprofil. Formaliakompetansen ved museet ønskes styrket.

Forskningsstaben ved AmS har en tverrfaglig sammensetning med kompetanse innen arkeologi, nyere tids kulturhistorie, naturhistorie og museumsfaglige områder. Det legges stor vekt på forholdet mellom menneske og natur til ulike tider, kildevern og metodeutvikling.

I 2005 ble museets FoU-virksomhet evaluert. anbefalingene i rapporten gir grunnlag for en videre faglig utvikling, utforming av forskningsprofil og forskningsplan. I kommende periode vil forskningssjefen arbeide med utgangspunkt i evalueringen, hvor hovedmålet er å vitalisere forskningsmiljøet på institusjonen.

AmS skal utarbeide statusrapporter for ulike forskningsområder og gjøre strategiske valg innen arkeologiske utgravinger, slik at man kan prioritere videre forskningsarbeid. AmS skal i større grad enn i dag forske på egne samlinger. Primærsamlingene skal kvalitetssikres gjennom løpende oppdatering. AmS skal øke tilgjengeligheten til samlingene for forskning og utnytte ny kunnskap om samlingene i formidlingssammenheng.

De oppdragsfinansierte undersøkelsene skal være forskningsbasert. AmS skal følge de forskningsetiske retningslinjene som er nedfelt i Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH).

Museet skal legge forholdene bedre til rette for internasjonal publisering av forskningen på AmS, og for forskningssamarbeid med andre institusjoner. AmS skal åpnes ut mot andre institusjoner og forskerne ved AmS skal være synlige og tilgjengelige for regionens befolkning. AmS ønsker i planperioden å bli en part i driftsorganisasjonen MUSIT, som er en felles database for universitetsmuseene.

Museet vil videreutvikle kompetansen samt starte nye forskningsprosjekter innen konservering, skjøtsel, miljøovervåking og dokumentasjon, og fortsette å være en sentral aktør i nasjonal sammenheng. Det tverrvitenskapelige fundamentet på AmS er et viktig grunnlag for museets sentrale rolle i det nasjonale bergkunstnettverket. AmS samarbeider nasjonalt og internasjonalt om etablering av forskningsprosjekt finansiert av Norges forskningsråd og/eller EU.

Menneske og natur

Øke samlingers tilgjengelighet

7

Synliggjøre forskningen

Formidling og møteplass

AmS har som mål å gjøre fortiden meningsfull og aktuell for stadig flere mennesker. AmS vil bygge videre på den sentrale posisjonen museet har i Rogaland og videreutvikle institusjonen som et aktivt og samfunnsengasjert museum. AmS skal være en arena for livslang læring hvor museets formidlingstilbud omfatter hele læringsløpet, fra førskolealder til seniorer.

Både når det gjelder tema og formgiving skal AmS være et foregangsmuseum i formidlingen av forhistorien til besøkende. Den internasjonale profilen formidlingen ved museet har, skal utvikles videre.

AmS skal legge vekt på at museets tilbud når ut til et størst mulig publikum. Museet formidlingsgrunnlag skal føles som ekte og autentisk, samtidig som muligheten til opplevelse skal vektlegges. Museet vil fortsette formidlingen gjennom basisutstilling, temporærutstilling, hjemmeside, publikasjoner, foredrag, samarbeid med andre samt gjennom ulike tiltak - både tradisjonelle og spesielle – for å nå et større publikum.

AmS skal med nytt formidlingsbygg utvide kommunikasjonen med publikum og det kulturelle miljøet i regionen. Det nye formidlingsbygget skal etableres i samarbeidets ånd og være en kommunikationsarena for kulturlivet i regionen.

Det skal lages langsiktige planer for utstillingstilbudet på AmS. Prosessen med fornyingen av museets basisutstilling skal komme i gang. AmS skal kommentere og belyse aktuelle tema og bidra med forskningsbasert formidling i form av korte temastillinger og publikumsattraksjoner. AmS skal synliggjøre regionens vikingtidshistorie, presentere kunnskap om denne perioden og være engasjert i dette gjennom samarbeid med andre aktører.

AmS' populærvitenskapelige publikasjoner skal gjøres mer tilgjengelige. Det er en målsetning at funn- og fornminnearkivet skal være digitalisert innen planperiodens utgang. Museumshagen skal særlig utnyttes til å belyse forhold innen teknologi, arkeologi og miljøforståelse, og videreutvikles med smie og skulptursamling bestående blant annet med runesteiner.

AmS skal sammen med Rogaland fylkeskommune og ABM-Utvikling arbeide for at "Skandinavisk utstillingsnettverk" blir realisert. Nettverket er basert på trekantsamarbeid mellom AmS, Moesgård Museum i Danmark og Västarvet i Sverige. Partene skal holde hverandre oppdatert om vandreutstillinger og egenproduserte utstillinger. Nettverket åpner for et lytte-, låne- og kompetansesamarbeid. Nettverket skal også være til nytte for andre museer i regionen.

Foregangsmuseum

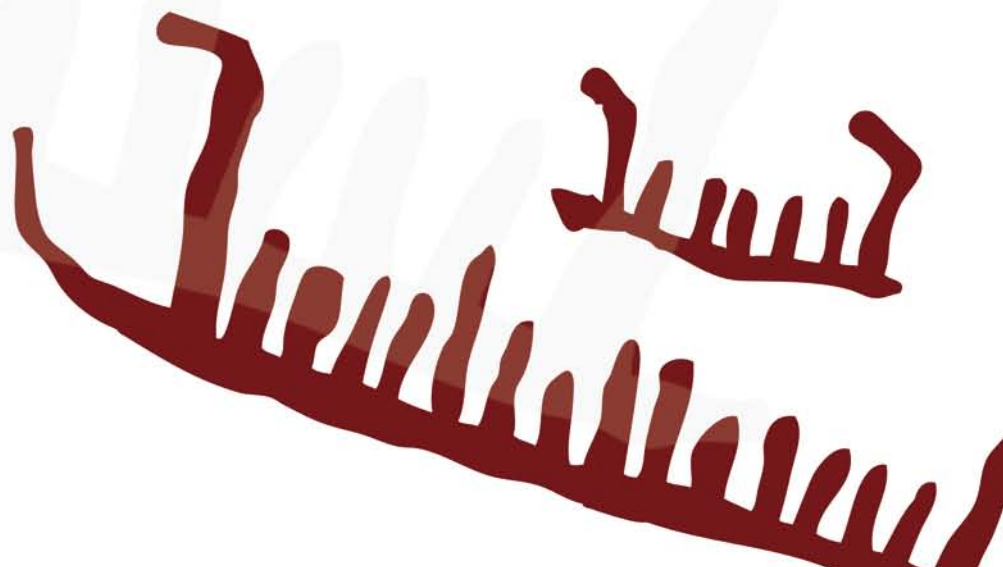
Nye tilbud

Videreutvikle utstillingene

9

skal legge vekt på at museets tilbud når ut til et størst mulig publikum. Museet formidlingsgrunnlag skal føles som autentisk, samtidig som muligheten til opplevelse skal vekkes. Museet vil fortsette formidlingen gjennom basisutstilling,

Jernaldergarden skal være ledende innen levende historiefremføring i regionen. Hele jernalderen er tema, med særlig vekt på folkevandringstiden. Målet er å gjøre Jernaldergarden til et førstevalg når publikum vil kjenne på kroppen hvordan liv og virke var for 1500 år siden.

AmS skal være med på markeringen av Stavanger som Europeisk kulturhovedstad og visjonen Open Port i 2008. Museet vil være med på å realisere at Stavanger 2008 får langtidsvirkninger for regionen, slik at Stavanger fortsetter å være en mangefasettert kulturby også i årene som følger. AmS' nye formidlingsbygg skal være sentral i denne strategien.

AmS ønsker å være en aktiv medspiller i aktuelle departementers særlige satsninger som f.eks. Mangfoldsåret 2008 og Kulturminneåret 2009

Strategisk plan 2008-2011 ble vedtatt av styret 14. desember 2007.

Levende
historiefremføring

Stavanger 2008

Arkeologisk museum i Stavanger

Det åpne museum

Arkeologisk museum i Stavanger (AmS) ble opprettet som egen statsinstitusjon i 1975, direkte underlagt Kultur- og kirke departementet.

Arkeologisk museum i Stavanger er en tverrfaglig institusjon som prøver å finne ut mer om fortiden gjennom forskning med ulike faglige tilnærminger. På AmS arbeider det mange slags fagfolk; arkeologer, etnologer, historikere, botanikere, kvartærgeologer, meteorolog, teknikere, formgivere, pedagoger og økonomer – til sammen omlag 65 årsverk.

Gjennom utstillinger, publikasjoner, foredrag, ekskursjoner og ulike aktiviteter vil AmS gi folk kunnskap om fortiden og om samspillet mellom menneske og natur. AmS skal være en møteplass, både mellom kultur i fortid og nåtid og mellom folk fra ulike kulturer i dag.

Museet holder til i vakre og sentrale lokaler som er spesialbygd for museets profil, sentralt i Stavanger sentrum.

Arkeologisk museum
i Stavanger

